

Prisiminkite savo teises kol esate sulaikyti

Šiame pranešime pateiktos teisės yra garantuojamos jums pagal Anglijos ir Velso įstatymus ir [laikantis ES direktyvos 2012/13](#) dėl teisės gauti informaciją baudžiamajame teismo procese.

Jūsų teisių santrauka policijos nuovadoje yra pateikta šiame puslapyje.
Daugiau informacijos rasite kituose puslapiuose nuo 1 iki 11 paragrafuose.
Visa informacija pateikta Policijos praktikos kodekse C.

1. Praneškite policijos pareigūnui, jei norite advokato, kuris padėtų jums esant policijos nuovadoje. Tai nemokama paslauga.
2. Pasakykite policijai, jei norite, kad būtų pranešta kitam asmeniui apie jūsų buvimo vietą. Tai nemokama paslauga.
3. Pasakykite policijai, jei norite peržiūrėti jų taisykles, vadinamas Praktikos kodeksais.
4. Praneškite policijai, jei jums reikia medicininės pagalbos. Pasakykite policijos pareigūnams, jei prastai jaučiatės ar esate sužeisti. Medicininė pagalba yra nemokama.
5. Jei jums užduodami klausimai apie įtariamą nusikaltimą, terorizmo aktų rengimą ar inicijavimą, jūs neprivalote nieko sakyti. Tačiau tai gali pakenkti jūsų gynybai, jei klausiamas nepaminsite kažko, ką vėliau pasakysite teisme. Viskas, ką sakote, gali būti pateikta kaip parodymai.
6. Policija privalo pasakyti jums apie jūsų įtariamo nusikaltimo pobūdį, terorizmo aktų rengimą ar inicijavimą, ir kodėl esate suimti ir sulaikyti.
7. Policija privalo leisti jums ar jūsų advokatui susipažinti su įrašais ir dokumentais, kodėl buvote suimtas ir sulaikytas, bei apie jūsų buvimo laiką policijos nuovadoje.
8. Jei jums reikia vertėjo žodžiu paslaugų, policija privalo užsakyti. Taip pat galite gauti tam tikrų dokumentų vertimą raštu. Tai nemokama paslauga.
9. Pasakykite policijai, jei nesate britas ir norite kreiptis į savo ambasadą ar konsulatą, arba jei norite, kad jiems būtų pranešta apie jūsų sulaikymą. Tai nemokama paslauga.
10. Policija privalo pasakyti jums, kiek laiko gali laikyti jus sulaikytą.
11. Jei jums bus pateikti kaltinimai ir jūsų byla pasieks teismą, jūs arba jūsų advokatas turėsite teisę susipažinti su prokuratūros parodymais iki teismo posėdžio.

Jei nesate tikri apie visas šias teises, praneškite apie tai areštinės pareigūnui.

Home Office

Legal Aid
Agency

The Law Society

Daugiau informacijos kaip policija turėtų su jumis elgtis ir jumis pasirūpinti, rasite puslapiuose po santraukos.

Ši pranešimo apie teises versija įsigalioja nuo 2018 m. gruodžio 1 d.

Išsaugokite šią informaciją ir kuo greičiau ją perskaitykite. Tai padės jums priimti sprendimus esant policijos nuovadoje.

1. Kaip gauti advokato pagalbą

- Advokatas gali padėti ir pakonsultuoti jus teisės klausimais.
- Prašydami pasikalbėti su advokatu nesudarysite įspūdžio, kad padarėte kažką blogo.
- Policijos areštinės pareigūnas privalo paklausti, ar norite konsultacijos teisės klausimais. Tai nemokama paslauga.
- Policija bet kuriuo paros metu, dieną ar naktį, jums esant policijos nuovadoje privalo leisti pasikalbėti su advokatu.
- Paprašius teisinės konsultacijos, paprastai policijai draudžiama toliau jus apklausti, kol nebus suteikta galimybė pakonsultuoti su advokatu. Kai policija jus apklausia, galite paprašyti, kad su jumis patalpoje būtų ir advokatas.
- Jei policijai pasakysite, kad nereikalinga teisinė konsultacija, bet vėliau persigalvosite, praneškite apie tai areštinės pareigūnui, kuris padės jums susisiekti su advokatu.
- Jei advokatas neatvyksta, nesusisiekiama su jumis policijos nuovadoje arba jums reikia dar kartą su juo pasikalbėti, paprašykite, kad policijos pareigūnai dar kartą su juo susisiektų.

Nemokama teisinė pagalba apie mažiau rimtus reikalus

- Kai kuriais atvejais, kai reikalai nėra tokie rimti, nemokama teisinė pagalba gali apsiriboti konsultacija telefonu iš kvalifikuotų patarėjų iš tiesioginės baudžiamosios gynybos tarnybos (angl. CDS), nebent būtų išimtys, kai reikia, kad advokatas atvyktų į policijos nuovadą, tokios kaip:
  - ~ Policija nori duoti jums klausimus apie nusikaltimą arba atlikti liudininkų atpažinimo procedūrą.
  - ~ Jums reikia „atitinkamo suaugusiojo“ pagalbos. Žr. „asmenys, kuriems reikia pagalbos“.
  - ~ Jūs negalite kalbėti telefonu, arba;
  - ~ Jūsų rimtai pažeidžiate gero elgesio tvarką policijoje.

Kai nemokama konsultacija iš Gynybos advokatų linijos neapsiriboja patarimu telefonu

- Jūs galite paprašyti pasikalbėti su advokatu ir jums nereikės mokėti jei jis užsiima teisinės pagalbos teikimu. Jei jūs nepažystate advokato, su kuriuo galėtumėte susiekti, jūs galite pasikalbėti su budinčiuoju advokatu. Tai yra nemokama paslauga.
- Budintysis advokatas yra nesusijęs su policija.

Norint surengti nemokamą teisinę konsultaciją:

- Policija kreipsis į Gynybos advokatų skambučių centrą. Gynybos advokatų skambučių centras suorganizuos tiesioginės baudžiamosios gynybos tarnybos, jūsų pageidauto advokato arba budinčio advokato teisinę pagalbą.
- Gynybos advokatų skambučių centras ir tiesioginė baudžiamosios gynybos tarnyba yra nepriklausomos tarnybos, atsakingos už nemokamos teisinės pagalbos organizavimą ir visai nesusijusios su policija.

Jei norite mokėti už teisinę pagalbą patys:

- Visais atvejais galite patys mokėti už teisinę konsultaciją, jei pageidaujate.
- Kai nemokama pagalba apsiriboja konsultacija iš tiesioginės baudžiamosios gynybos tarnybos, jūs vis dar galite pasikalbėti su savo pasirinktu advokatu telefonu, jei to norite, bet jūs gali paprašyti tą paslaugą apmokėti, nes jos nedengtų teisinę pagalbą. Gynybos advokatai susisieks su jūsų advokatu jūsų vardu.
- Jūs turite teisę į privačią konsultaciją su savo pasirinktu advokatu telefonu, arba jis gali nuspręsti atvykti pasimatyti su jumis į policijos nuovadą.
- Jei su jūsų pasirinktu advokatu nepavyksta susisiekti, policija vis tiek gali paskambinti į Gynybos advokatų skambučių centrą, kad gautumėte nemokamą teisinę budinčio advokato pagalbą.

2. Kaip pranešti, kad esate policijos nuovadoje

- Galite paprašyti policijos susisiekti su žmogumi, kuris turi žinoti, kad jūs esate policijos nuovadoje. Tai nemokama paslauga.
- Jie jūsų vardu kreipsis į nurodytą asmenį kiek galėdami greičiau.

3. Praktikos kodeksų peržiūrėjimas

- Praktikos kodeksai – tai taisyklės, kuriose parašyta, ką jūs galite ir ko negalite daryti būdami policijos nuovadoje. Jose pateikta informacija apie teises, kurių santrauka pateikta šiame pranešime.
- Policija leis jums paskaityti praktikos kodeksus, bet negalėsite jų skaityti, jei tai trukdys policijai aiškintis, ar nepažeidėte įstatymų.
- Jei norite paskaityti praktikos kodeksus, praneškite policijos areštinės pareigūnui.

4. Prašykite medicininės pagalbos, jei prastai jaučiatės ar esate sužeisti

- Pasakykite policijos pareigūnams, jei prastai jaučiatės, reikia vaistų arba esate sužeisti. Jie iškvies gydytoją, slaugę arba kitą sveikatos priežiūros specialistą ir už tai nereikės mokėti.

- Jums gali būti leista pasiimti savo vaistų, bet, visų pirma, policija turės juos patikrinti. Paprastai, pirmiausia jus aplankys slaugė, bet jei reikės, policija iškvies ir gydytoją. Galite paprašyti kito gydytojo, bet už tai jums gali tekti susimokėti.

5. Teisė tylėti

Jeigu jums užduodami klausimai apie įtariamą nusikaltimą, jūs neprivalote nieko sakyti.

Tačiau tai gali pakenkti jūsų gynybai, jei klausiamas nepaminėsite kažko, ką vėliau pasakysite teisme.

Viskas, ką sakote, gali būti pateikta kaip parodymai.

6. Žinojimas apie nusikaltimą, kurį įtariama, jog įvykdėte bei žinojimas, kodėl esate suimtas ir sulaikytas

- Policija privalo jus informuoti apie jų manymu įvykdytą nusikaltimo pobūdį. Taip pat ir kada ir kodėl jų manymu jis buvo įvykdytas.
- Policija privalo pranešti jums, kodėl, jų nuomone, jūs įvykdėte nusikaltimą ir kodėl, jų nuomone, jūs turite būti sulaikytas.
- Policijos nuovadoje policija privalo pranešti, kodėl, jų nuomone jus privalo sulaikyti.
- Prieš užduodami jums klausimus apie bet kokį nusikaltimą, policija privalo pateikti jums ir jūsų advokatui pakankamai informacijos apie tai, ką, policijos nuomone, jūs padarėte, kad galėtumėte apsiginti, tačiau ne tuomet, kai tai galėtų pakenkti policijos vykdomam tyrimui.
- Tai taikytina visiems nusikaltimams, kuriuos, policijos nuomone, įvykdėte jūs.

7. Susipažinimas su įrašais ir dokumentais, susijusiais su jūsų suėmimu ir sulaikymu

- Jums esant sulaikytam policijos nuovadoje, policija privalo:
  - ~ įrašyti į jūsų areštinės užrašuose priežastį ir poreikį dėl jūsų suėmimo ir kodėl, jų nuomone, jūs turite būti sulaikytas;
  - ~ leisti jums ir jūsų advokatui susipažinti su šiais įrašais. Tuo pasirūpins areštinės pareigūnas.
- Policija privalo leisti jums arba jūsų advokatui susipažinti su dokumentais ir medžiaga, kurie reikalingi efektyviam jūsų suėmimo ir sulaikymo teisėtumui užginčyti.

8. Vertėjo žodžiu ir atitinkamų dokumentų vertimo raštu paslaugos, skirtos jums padėti

- Jei nekalbate arba nesuprantate angliškai, policija suras asmenį, kalbantį jūsų kalba, kad jums padėtų. Tai nemokama paslauga.
- Jei esate kurčias ar turite kalbėjimo sunkumų, policija suras jums britų gestų anglų kalbos vertėją, kad jums padėtų. Tai nemokama paslauga.
- Jei nekalbate arba nesuprantate angliškai, policija pasirūpins vertėju, kuris pasakys jums, kodėl jie jus sulaiko. Tai privaloma padaryti kiekvieną kartą policijai nusprendus jus laikyti areštinėje.
- Po kiekvieno sprendimo laikyti jus areštinėje ir jums pateikus kaltinimus dėl nusikaltimo, policija taip pat privalo paduoti jums dokumentinį įrašą jūsų gimtąja kalba, nurodantį jūsų sulaikymo priežastis ir bet kokius nusikaltimus, kuriais esate kaltinami, nebent yra konkrečių priežasčių to nedaryti. Šios sąlygos yra šios:
  - ~ jei nuspręsite, kad jums nereikalingas dokumentinis įrašas apsiginti, nes jūs visiškai suprantate kas vyksta ir pasekmes, jei atsisakysite savo teisės gauti šį įrašą ir policija leido jums prašyti advokato pagalbos priimti sprendimą. Jūs taip pat turite duoti savo sutikimą raštu;
  - ~ jei jums užtenka žodinio vertimo ar santraukos, kuriuos pateikia vertėjas žodžiu vietoj vertimo raštu, kad apsigintumėte ir visiškai suprastumėte, kas vyksta. Tai taip pat turi patvirtinti areštinės pareigūnas.
- Kai policija uždavinės jums klausimus ir apklausos neįrašys garso juostoje, vertėjas pasižymės tuos klausimus ir jūsų atsakymus jūsų gimtąja kalba. Jūs galėsite juos patikrinti prieš pasirašydami ant tikslaus protokolo.
- Jei norite pateikti policijai pareiškimą, vertėjas padarys to pareiškimo kopiją jūsų kalba, kad galėtumėte patikrinti ir pasirašyti kaip teisingą.
- Jūs taip pat turite teisę gauti šio pranešimo vertimą raštu. Jei vertimo raštu pateikti neįmanoma, informacija jums turi būti perduota per vertėją žodžiu, o vertimas raštu turi būti pateiktas greitai laiku.

9. Susisiekimasis su ambasada arba konsulatu

Jei nesate britas, galite pasakyti policijai, kad norite kreiptis į vyriausiąjį komisariatą, savo ambasadą ar konsulatą ir pranešti, kur esate ir kodėl esate policijos nuovadoje. Jie taip pat gali jus privačiai aplankyti ir surengti jums susitikimą su advokatu.

10. Kiek laiko galite būti sulaikytas?

- Paprastai nepateikus kaltinimų galite būti sulaikytas iki 24 val. Tačiau tai gali būti ilgiau, bet tik tuo atveju, jei nusikaltimą gali nagrinėti teisėjas ir prisiekusieji karališkajame teisme arba leidus policijos vyr. inspektoriui ar teismui. Praėjus 36 valandoms tik teismas gali leisti policijai ilgiau jus sulaikyti nepateikus kaltinimų.
- Praėjus tam tikram sulaikymo laikui vyresniajam policijos pareigūnas turi peržiūrėti jūsų bylą, kad būtų aišku, ar jus dar reikia laikyti policijos nuovadoje. Tai vadinama peržiūra, o pareigūnas vadinamas peržiūros pareigūnu. Jūs turite teisę pasisakyti dėl šio sprendimo, raštu arba pranešti peržiūros pareigūnui asmeniškai arba per vaizdinį ryšį, nebent būtumėte netinkamos būklės. Jūsų advokatas taip pat turi teisę jūsų vardu pasisakyti dėl šio sprendimo.
- Jei peržiūros pareigūnas jūsų neišleidžia, jums turi būti pranešta priežastis, kuri turi būti įrašyta jūsų areštines užrašuose.
- Jei jūsų sulaikymas nebūtinai, privalote būti paleistas. Jei policija sako jums, kad jie nori tęsti nusikaltimo tyrimą, jūs galite būti lygtinai arba nelygtinai paleistas į laisvę. Jei jūs paleidžiamas lygtinai, jums turi būti pateiktas rašytinis pranešimas, kuriame turi būti nurodoma, kad jūs turite sugrįžti į policijos nuovadą ir kokios sąlygos yra taikomos lakinam jūsų paleidimui.
- Policijai panorus teismo pratęsti jūsų sulaikymą:
  - ~ jūs turite būti atvestas į teismo posėdį, nebent būtų surengtas vaizdinis ryšys, kad jūs matytumėte ir girdėtumėte teisme esančius žmones, ir, kad jie galėtų matyti ir girdėti jus.
  - ~ televizijos negali būti surengtas, nebent areštines pareigūnas manytų, kad jo reikia, jums advokatas patarė apie jo naudojimą ir jūs davėte sutikimą;
  - ~ jums turi būti duota raštiška informacija, pranešanti teismui apie įkalčius ir kodėl policija nori laikyti jus areštinėje;
  - ~ jūs turite teisę teismo posėdyje turėti advokatą;
  - ~ policija galės laikyti jus areštinėje tik tuo atveju, jei, teismo nuomone, tai yra būtina ir kad policija kruopščiai tiria jūsų bylą negaišdami laiko.
- Jei policija turi pakankamai įkalčių perduoti jus teismui, jums gali būti pateikti kaltinimai policijos nuovadoje arba paštu bei atvykti į teismą, kuriame bus sprendžiama jūsų byla.

11. Prieiga prie įkalčių, jei jūsų byla pasiekia teismą

- Jei jums pateikiami kaltinimai dėl nusikaltimo, jums arba jūsų advokatui turi būti leidžiama susipažinti su įkalčiais prieš jus bei, įkalčiais, kurie gali padėti jūsų gynybai. Tai turi būti atlikta iki bylos svarstymo posėdžio pradžios. Policija ir karališkoji prokuratūra

tarnyba privalo tuo pasirūpinti bei leisti susipažinti su susijusiais dokumentais bei medžiaga.

Kiti dalykai, kuriuos reikia žinoti apie buvimą policijos nuovadoje

Kaip su jumis turėtų būti elgiamasi ir rūpinamasi

Čia pateikiamos trumpos pastabos apie tai, ko galite tikėtis, kol esate sulaikyti policijos nuovadoje. Norėdami sužinoti daugiau, paprašykite peržiūrėti praktikos kodeksus. Kodeksuose yra ir sąrašas, kur galite rasti informacijos apie kiekvieną iš šių dalykų. Klauskite policijos areštinės pareigūno, jei turite daugiau klausimų.

Žmonės, kuriems reikalinga pagalba

- Jei esate jaunesni nei 18 metų arba yra pažeidžiamas asmuo, pvz., turite mokymosi sunkumų ar psichinės sveikatos problemų, turite teisę, kad su jumis būtų kitas asmuo policijai atliekant tam tikrus dalykus. Šis asmuo vadinamas „tinkamu suaugusiuoju“, kuriam bus duota šio pranešimo kopija.
- Jūsų tinkamas suaugęs asmuo padės jums suprasti kas vyksta ir pasirūpinti jumis. Jis arba ji turi su jumis būti kai policija skelbia jūsų teises ir pasako, už ką esate laikomi policijos nuovadoje. Jis ar ji taip pat turi būti su jumis, kai policija jums skaito policijos perspėjimą.
- Jūsų tinkamas suaugęs asmuo taip pat gali jūsų vardu paprašyti advokato.
- Jei norite, su savo advokatu galite kalbėtis be tinkamo suaugusiojo asmens.
- Policijai taip pat gali reikėti atlikti keletą toliau nurodytų dalykų, kol būsite policijos nuovadoje. Jūsų tinkamas suaugęs asmuo privalo, jei nėra svarbių priežasčių, būti su jumis visą laiką, kai policija atlieka šiuos dalykus:
  - ~ vykdo jūsų apklausą arba prašo pasirašyti pareiškimą arba policijos pastabas;
  - ~ nurengia daugiau nei viršutinius drabužius, kad jus apieškotų;
  - ~ ima jūsų pirštų atspaudus, fotografuoja arba ima DNR ar kitą mėginį;
  - ~ vykdo viską, kas susiję su liudytojų atpažinimo procedūra.
- Jūsų tinkamam suaugusiajam turi būti suteikta galimybė dalyvauti asmeniškai arba telefonu padėti jums, kai policija peržiūri jūsų bylą, kad išsiaiškintų, ar palikti jus sulaikytą,
- Jei gali atvykti jūsų tinkamas suaugęs asmuo, jis taip pat privalo dalyvauti policijai pateikiant jums kaltinimus dėl nusikaltimo.:

Informacijos apie jūsų laiką policijos nuovadoje gavimas

- Viskas, kas su jumis nutinka būnant policijos nuovadoje, yra registruojama. Tai vadinama areštinės protokolu.
- Išvykstant iš policijos nuovados, jūs, jūsų advokatas arba tinkamas suaugęs asmuo gali paprašyti areštinės protokolo kopijos. Policija kiek galėdama greičiau turi duoti jūsų areštinės protokolo kopiją.

- Savo sulaikymo areštinėje protokolo kopijos galite paprašyti per 12 mėnesių nuo išvykimo iš policijos nuovados.

Ryšių palaikymas

- Paprastai jums bus leidžiama ne tik pasikalbėti su advokatu ir pranešti kam nors apie jūsų suėmimą, bet ir paskambinti.
- Paprašykite policijos, jei norite paskambinti.
- Taip pat galite paprašyti rašiklio ir popieriaus.
- Galbūt jus galės aplankyti lankytojai, bet areštinės pareigūnas gali atsisakyti tai leisti.

Jūsų kamera

- Jei įmanoma, kameroje turite būti laikomi vieni.
- Ji turi būti švari, šilta ir apšviesta.
- Jūsų patalynė turi būti švari ir geros būklės.
- Jums turi būti leista naudotis tualetu ir nusiprausti.

Drabužiai

Jei iš jūsų bus atimti jūsų drabužiai, policija turės duoti jums kitus drabužius.

Maistas ir gėrimai

Per dieną jums turi būti 3 kartus pasiūlytas maistas ir gėrimai. Taip pat galite gerti tarp valgių.

Pasivaikščiojimas

Jei įmanoma, jums turėtų būti leidžiama kasdien išeiti į gryną orą.

Policijai vykdant jūsų apklausą

- Patalpa turi būti švari, šilta ir apšviesta.
- Jūs neturėtumėte stovėti.
- Policijos pareigūnai turi pasakyti jums savo vardą, pavardę ir rangą.
- Jums turėtų būti skiriamos pertraukos įprastiniu valgymo metu ir pertrauka gėrimams po maždaug dviejų valandų.
- Jei esate laikinai suimtas, jums turėtų būti leista mažiausiai 8 valandas per parą pailsėti.

Poreikiai dėl tikėjimo

- Praneškite policijos pareigūnui, jei jums reikia ko nors, kad galėtumėte praktikuoti savo religiją būdami policijos nuovadoje. Jie gali parūpinti religines knygas bei kitus būtinus dalykus.

Kai įprastos taisyklės negalioja

Kaip gauti advokato pagalbą

Kartais yra ypatingų atvejų, kai policijai reikia skubiai jus apklausti, prieš jums pasikalbant su advokatu. Informacija apie šiuos ypatingus atvejus pateikta praktikos kodeksuose. Juose nurodoma, ką policija gali ir ko negali daryti, kol esate policijos nuovadoje. Jei norite sužinoti daugiau, šiuos atvejus rasite praktikos kodekso 6.6 pastraipoje, C kodekse.

Vienu ypatingu atveju policija neleis jums pasikalbėti su pasirinktu advokatu. Jei taip nutinka, jums turi būti leista pasirinkti kitą advokatą. Jei norite sužinoti daugiau, šiuos atvejus rasite praktikos kodeksų C kodekso A priede.

Kaip pranešti, kad esate policijos nuovadoje

Keliais ypatingais atvejais policija neleis jums su niekuo susisiekti. Informacija apie šiuos ypatingus atvejus pateikta praktikos kodeksuose. Jei norite sužinoti daugiau, šiuos atvejus rasite praktikos kodeksų C kodekso A priede.

Vairavimas išgėrus ir pavartojus narkotikų

Jei buvote areštuotas dėl vairavimo išgėrus arba pavartojus narkotikų, jūs turite teisę pasikalbėti su advokatu. Ši teisė nereiškia, kad galite atsisakyti pateikti policijai iškvėpiamo oro, kraujo ar šlapimo mėginius, net, jei jūs dar neturėjote progos pasikalbėti su advokatu.

Sulaikymas pagal 1983 m. Psichinės sveikatos įstatymą

Policija gali nuovadoje sulaikyti žmones, kad įvertintų juos pagal Psichinės sveikatos įstatymą. Jei buvote sulaikyti pagal Psichinės sveikatos įstatymą, tai nereiškia, kad buvote sulaikyti už teisės pažeidimą.

Tai reiškia, kad policija privalo pasirinkti, jog jus apžiūrėtų gydytojas, ir aprobuotas psichinės sveikatos specialistas, kvalifikuotas atlikti įvertinimą. Jus turi įvertinti per 24 valandas nuo jūsų atvykimo į policijos nuovadą, bet policija pasistengs, kad tai įvyktų kuo greičiau. Jei gydytojo manymu to reikia, ir, jei vyresnysis policijos pareigūnas tai patvirtina, sulaikymo laikotarpis policijos nuovadoje po 24 val. gali būti pratęstas 12 valandų. Per tą laiką policija gali pervesti jus į labiau tinkamą vietą, kad galėtų įvykti įvertinimas.

Kol lauks jūsų įvertinimo, policija gali suorganizuoti, kad jus apžiūrėtų patvirtintas sveikatos priežiūros specialistas. Jis negali įvertinti, bet padės su kitomis sveikatos problemomis, jei turite, ir paaiškins, ką reiškia įvertinimas.

Nepriklausomi areštinės lankytojai

Tam tikriems visuomenės nariams leidžiama nepranešus atvykti į policijos nuovadas. Jie vadinami nepriklausomais areštinės lankytojais ir dirba savanorišku pagrindu, kad užtikrintų, jog su sulaikytaisiais elgiamasi tinkamai ir užtikrinamos jų teisės.

Jūs neturite teisės susitikti su nepriklausomu areštinės lankytoju ir negalite prašyti, kad jis jus aplankytų, tačiau lankytojas gali paprašyti susitikti su jumis. Jei nepriklausomas areštinės lankytojas jus aplanko, kai esate areštinėje, jis elgsis nepriklausomai nuo policijos, kad patikrintų, ar apsaugota jūsų gerovė ir teisės. Tačiau jei norite, turite teisę su jais nekalbėti.

Kaip pateikti skundą

Jei dėl elgesio su jumis norite pateikti skundą, paprašykite pasikalbėti su policijos pareigūnu inspektoriumi arba aukštesnio rango pareigūnu. Po paleidimo taip pat galite pateikti skundą bet kurioje policijos nuovadoje, Nepriklausomai policijos skundų komisijai ar jūsų vardu per advokatą arba savo parlamento narį.